

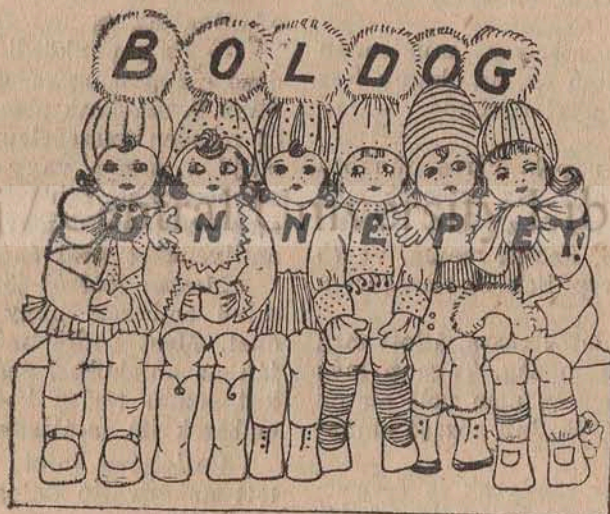
UJ CIMBORA

Az Uj Cimborá Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

Pünkösdi jel, fehér Galamb...

Pünkösdi jel, fehér Galamb,
Szállnak feléd lágy énekek
Öntudattal, tiszta szívvel,
Kis cimborák, köszöntenek!

Mintha édesebben szólna
Fülemile-rigó ének,
Csak epedő gyermek ajkak
Azok ne köszöntenek?

Fehér Galamb, fehér Lélek,
Bátran sietünk elédbe.
Üde, tiszta gyermekszívnek
Te vagy kedves mintaképe.

Kérünk nagyon, hogy kis szívünk
Bátorítsad fehér Galamb.
Pünkösdi jel, iskolánkat
Óh el ne hagyj, óh el ne hagyj!

Szavát a jó Tanítónknak
Minden tanítvány értse meg
És ha kell — a kérdezőnek —
Öntudattal vallja is meg.

Vallja büszkén minden gyermek,
A legszebb ünnepünk Te vagy.
Fehér Lélek, fehér Galamb,
Óh el ne hagyj, óh el ne hagyj!

Pataky B. József.

A pünkösdi rózsza meséje

Egy kis székely faluban élt Mihály gazda és a felesége: Terka asszony.

Mindenük meg volt, amit szemük, szájuk kívánt. Szép gazdaságuk, ökrük, lovaik, földjük, házuk szorgalmas életükről tanuskodtak. Meg is voltak ők elégedve. Éppen csak az szomorította őket, hogy nem volt gyermekük.

Terka néne nem egyszer mondta a szomszédasszonyak:

— Igaza van Ielkém, a jó Isten meg áldotta a munkánkat, de amit érzek, azért kimondom: üresek ezek a nagy szobák, nem veri fel őket a gyermekcacagás. A virágos kertben is, elszárad a pünkösdi rózsza, mert nincs, aki ezüst kanácskájával megöntözze.

Imádkozott is Terka asszony mindennap egy leánykáért. Nem bánom én, ha akkora lesz is lesz csak, mint egy kis virágtündér — így sóhajtozott.

Na, teltek multak a napok. Piros pünkösd hajnalára virradt az ég alja. Az emberek még aludtak, csupán a madarak fészkeiben lehetett némi mozgolódást észlelni. Fecske mama, Veréb mama, Seregély uraság repültek ki eleségért a fiókáknak.

— Nini, milyen csodálatos rózsza, állott meg repülésében Fecskéné asszonyság. Tegnap még nem volt semmi. Tegnap még nem volt semmi azon az ágon s ma egy vérszínű rózsát ringat rajta a szellő.

De már erre a többi madarak is összecreglettek s ámulva látták, hogy a rózsza kelyhében egy ic-pici leányka szunnyadozik, akkora csak, mint egy kis virágtündér.

Fecske mama, akinek négy fiókája várta otthon a reggeli szunyogcombockát, meghatóttan gondolt Terka asszonyra. Lám-lám, a jó Isten meghallgatta a kérését, im itt küldi neki a pünkösdi rózsza kelyhében szunnyadozó csöpp leánykát. De fennhangon csak ennyit mondott:

— Óh milyen öröm, milyen boldogság lesz itt máma.

Pintyőke kisasszonynak jutott eszébe:

— Valamivel meg kellene ajándékoznunk ezt a rózsabokorban termett leánykát.

Seregélyné, Cinke urfi, Veréb asszonyság, Rigóék és Fülemléék, mind-mind helyeselték a gondolatot. De mivel ajándékoznák meg? Egyik szalmaszálat akart ajándékba hozni, másik szunyogcombot, harmatesepet, gyöngy-

virágkehelyben, a harmadik pókhálófátyolt és így tovább.

— Igen, ám — mondta aggodalmaskodva Csalogány, de az emberek nem élnek ilyenekkel. Inkább mással kell megajándékozni. Vél-ném például: a madarak hangjával. Mindenki adjon annyit a hangjából, amennyi egy gyöngyvirág kelyhébe fér.

— Ez igazán jó gondolat! Nagyszerű! Jó lesz, jó lesz! csicseregtek a madarak. Fecske volt az első — ő a csicseregéséből adott, Csalogány a csattogó édes hangjából, Paccsirta a trillálából. Kinek milyen hangja volt.

Majd Csalogány intett a madaraknak, azok elhallgattak és úgy figyeltek rá.

— Ez a pünkösdi rózsza kelyhében szunnyadozó csöpp leányka, a mi védelmünk alatt fog állni. A madarak nemzetsége óvni, védeni fogja őt minden veszedelemtől. S amikor kinn sétál majd a mezőn, vagy az erdőben, mi dalos csicseregésünkkel mindjárt felkeressük és szebbnél szebb nótákra, dalokra tanítjuk. Olyan nótákra, amelyeket nem énekel még senki.

Messze földről jönnek majd hozzá a beteg szívű emberek, hogy gyógyítsa meg nótáival őket. Most pedig, mivel már itt-ott nyitogatják az ablakokat, énekeljük el üdvözlő dalunkat, aztán térjen ki-ki a fészkeire, nehogy az emberek itt találjanak bennünket.

Csalogány intett és a madársereg rázendített az üdvözlő dalra:

Nem anyától lettél,
Rózsafán termettél.
Piros pünkösdi napján
Hajnalban születél.

Zengett az ének gyönyörűsége, hogy még Terka asszony is meghallotta. Rögtön a kertbe sietett. A madarak eltűntek ugyan akkora onnan, de a rózsabokorban megtalálta a szunnyadozó csöpp leánykát.

Karjaiba kapta, úgy csókolgatta, aranyviolámnak nevezte a leánykát.

Azon a piros rózsás pünkösdi napon nem volt boldogabb ember Terka asszonynál az egész világon.

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

A tarka pillangó ránézett a sárgára, a sárga meg a pirosra: na most mit csináljunk?

— Legjobb lesz, ha hazamegyünk — mondta a tarka pillangó és szárnyait busan libegtette.

— Ugyis késő van már — vélekedett a sárga pillangó.

— És ezek után ószirózsa nem jön hozzánk feleségül, legjobb lesz csakugyan, ha hazamegyünk — így a piros pillangó. És csakugyan mindahárman hazafelé vették útjukat.

SZÖKÖKUT SZÜLETÉSE.

Szerencsére a virágoknak nem kellett soká várni, mert ki tudja, a nagy kíváncsiságtól még kiszáradtak volna.

Egy reggel ugyanis nagy dolog történt. A virágok legnagyobb ámulatára a márványmedence közepéből egy gyönyörű, magas vizsugár szökkent a levegőbe. Majd vagy négy-öt méter magasról visszahajolt és zuhogni kezdett bele a medencébe.

— Csib-csob! csib-csob! csobogott a víz vidáman a márványmedencében. A tüzpiros muskátlik kíváncsian ágaskodtak, hogy belelássanak, mi történik a medence belsejében. A mogorva vén legény, mintha engedett volna a zárkózottságából, tréfás játékot kezdett a születő ezüstös habocskákkal.

Az esetnek egy pillanat alatt szétment a híre a parkban. A virágok izgatottan tárgyalták. A délcegnövésű dália, a fenyő tövéből a helyzethez illő komolysággal jegyezte meg:

— Ritka jelenségnek lehettünk élő tanui. Egy szökőkút születésének. Most már tudom és megértém márványmedence hallgatását. Ő tudta, mert hiszen reá volt bízva a születő szökőkút. Fekete szakállas tudós férfiú haladt el a kavicsos úton:

— Érdekes jelenség, egy szökőkút! — jegyezte meg fennhangon. Ezzel Szökőkút születése belekerült az emberek érdeklődésébe is. A tudós férfiú háta mögött egy kis fiú jött és egy kosár krumplit cipelt a karján, meghaliozott a szavakat, megállt a márványmedence mellett. Elragadtatással nézte a magasbaszökkenő vizsugarakat. Majd elszaladt. Kevés idő

mulva egy ős, öregasszonyt hozott kézenfogva és ragyogó szemekkel magyarázta:

— Nagyanyám! tudja mi ez a szép karsu vizsugár? Ez egy szökőkút. És most született reggelre. Este még — én láttam — nem volt semmi a márványmedencében.

A közeli Nagytemplom tornyában nyolcat kongatott az óra. Emberek jöttek-mentek keresztül a parkon. Ki a piacra, ki üzletbe, ki hivatalba, ki meg az iskolába (már a diáknépség). De, amint a márványmedencéhez értek, mindnyájan megálltak egy-két percre.

— Oh lelkem teremtőm! még ilyet se láttam — lelkenedett egy almáskofa s a mellette lépegető kövér szakácsnőnek Szökőkutat mutogatta. Egy-két kéményseprő, szegény munkásasszonyok, kíváncsi bankkisasszonyok egyformán tolongtak Szökőkút körül. Mindenki legelől akart lenni. De legközelebb három pápaszemes ur állt a márványmedencéhez. Ezek valami furcsa kis mérő szerszámmal mériskelni kezdték Szökőkút vizét: milyen magasságban, milyen vastagságban szökik fel. A három ur beszélgetni kezdett egymással, de valami különös, idegen nyelven, ki tudja, tán szerencsén, hogy a körülállók ne érthessék meg, amit beszélnek.

— Vajjon életképes lesz e aztán ez a Szökőkút? mondta az egyik pápaszemes ur, mert ha nem lesz elég víze, visszaeresztjük a föld belsejébe.

— Pedig kár lenne érte, mert sokba került a Város polgárságának — mondta a másik.

— Így a Város, ugy a Város, elegyedett a vitába a harmadik pápaszemes ur is. Sok baja, gondja van a Városnak a rossz emberek miatt. Nem is tudjátok, hogy a minapában mi történt? Hát az történt kedves barátaim, hogy egy tolvaj bemászott a Városház ablakán és egy csepp híjja, hogy el nem lopta a város összes pénzét.

— Csak tán nem? szörnyülködtek a többi pápaszemes urak. Jaj! jaj! mi lett volna, ha ellopják a Város pénzét?

— De szerencsére ott állt egy rendőr a kapuban és észrevette a tolvajt, amint lopakodott be az ablakon, folytatta az előbbi pápaszemes

ur, nyakon csipte és bevitte a dutyiba. Ugy vélem, megérdemelte a sorsát.

— Ugy van, mi is ezen a véleményen vagyunk, bólogatott ná a másik két ur.

A pápaszemés urak mellett ott állt a kisfiu, annak az ősz öregasszonynak az unokája. Bár a kisfiu nagyon hallgatta, mit beszélnek, de csak nem értette meg. De nem szomorodott el, azzal vigasztalta magát: majd, ha megnövök, nekem is lesz pápaszemem. És akkor én is olyan okos leszek, mint ezek a pápaszemés bácsik. Akkor megértem majd mit beszélnek.

Ujból Szökőkutat kezdte nézni.

Nahát édes Istenem, olyan gyönyörűt nem látoit még az a kisfiu. A nap akkor küldte első sugarait a földre. Rózsaszín felhők usztak az ég alján. A virágok boldog bezzongással nyitották szét szirmaikat és engedték, hogy Fuvalem sorra locsolgassa őket. S a napsugarak keresztülragyogtak Szökőkut vizén is.

Mintha millió, meg millió gyémántszem csillogott, villogott volna lila, zöld, piros, narancssárga színekben.

Jaj de pompás, jaj de szép! Tapsolt a kisfiu.

Ettől kezdve minden reggel ott volt Szökőkut mellett s hallgatta annak a csobogását.

És a kisfiu, ha azon a füvesa idegen nyelven nem is beszélt, Szökőkut csobogását megértette. Ez pedig különös nagy dolog volt, mert a legtöbb ember nem érti meg a természet hangjait. Süket fülekkel megy el az erdő fáinak a zugása mellett, a vizek csobogása, a szél susogása mellett. Pedig mindenik hang, beszéd, amelyet ha az emberek megértenének, csodálatos dolgokat tanulnának meg az erdő fáitól, a vizektől és a szelektől . . .

(Folytatjuk.)

APRÓ MESÉK APRÓ EMBERKÉKNEK.

Cirmos cica és az egér

Cirmos cica :

Mit esinálsz ott, te kis egér?

Füstölt szalonnaért jöttél?

Baj lesz ebből, majd meglátod.

Cirmos nem lesz a barátod.

Kis egérke könyörögve:

— Hadd vigyem el kérem szépen,

Négy kis fiam vagyok nékem,

Ugy sirnak, rinak szegények,

Olyan nagyon csetnének.

Cirmos cica :

— Négy kis fiad én is szárom —

Most az egyszer hát nem bánom.

Vigyél nekik eleséget,

De ne lássunk többé téged.

Kis egérke hálásan :

— Megköszönöm nagyon szépen

S uraságod arra kérem.

Négy kis fiam sohse bántsa,

Érte a jó Isten áldja.

A TOLVAJ KUTYA

Bodri kutya ételt esent a konyhában s beszonult a feje a fazékba, amelyből az ételt ette.

— No most már nyugodtan lehetek, gondolta Bodri nagy bölesen, ha én nem látok, bizonyára engem sem lát senki.

Igen ám, de a gazdasszonynak nem volt a fazék a fején, mint Bodrinak, észrevette a tolvajságot s volt dolga a nyujtófának! Ha el nem inál Bodri onnan, bizony esuffá teszi a gazdasszony.

Látjátok gyermekek — így vagyunk mi is emberek sokszor a hibáinkkal. Mert magunknak nem szivesen valljuk be azokat, azt hisszük más sem látja meg bennünk. Pedig — éppen ellenkezőleg van ez: más hamarabb meglátja bennünk a hibát, mint ahogy mi meglátjuk önmagunkban.

Fáy András után.

ITT A VILÁG VÉGE

(Szindarab egy felvonásban.)

(Folytatás.)

3. Jelenet.

(Előbbieik, Boris néne.)

Boris (sípító öregasszony, botra támaszkodva lassan közeledik): Ugyan, de nagy a kedvetek! Mintha örökké élnétek!

Kati: Hát mért ne vóna jó kedvünk? Hiszen a bálba készülünk! Arató-bál lesz ma este: hát kinék ne vóna kedve?

Boris néne: Majd elmulik a kedvetek, ha azt elmondom nektek...

Kati: Ugyan-ugyan, Boris néne! Kelmed nekünk mit beszélne, amitől a kedvünk múlna? Járjunk még egy táncot, Gyurka!

Boris néne: Jaj, jaj, ti szerencsétlenek! Ó jaj, nehogy vétkezzetek! Készüljétek a halálra! Holnap lesz a világ vége, elsötétül a nap képe!

Gyurka: Miért lenne a világ vége? Hogy jut ilyen az eszébe?

Boris néne: A Sári vót Rakamazon, Ott hallotta a vásáron. Tudja már az egész világ, csak még eddig itt nem tudták. Jaj, fiaim, csituljatok! De még ne is daloljatok! Készüljétek a halálra!

1. *Leány* (sírva): Boris néni lelkem, ne ejtsen kétségbe!

2. *Leány*: Elment már a kedvem, nem megyek a bálba!

3. *Leány* (sírva): Az én szám se mozdul most már a nótára!

Kati (sírva): Bizony, nem is tréfa az a világ vége! De megszorított minket Boris néne!

Cigány (pepita nadrágban, sárga cipőben, fehér, lyukas szalmakalapban, hegedűvel hóna alatt, Arankát kézen fogva vezetve jobbról bejön).

4. Jelenet.

(Előbbieik, cigány, Aranka.)

Cigány (hajlong). Jáj, szípsíges, finyas, deli kisassonykák! Á fejéket bunák mir is hájtogátják? Itt ván a hegedűm, ménjük már á bálba! Kell nekem egy kis pizs, mind á nyócs rájkómnák lyukas á nadrágjá. Ezs itt ázs Aranká, légnagyobbik lányom. Mutásd bé mágádát, fehér gyöngyvirágom!

Aranka (odaugrik Katihoz, megfogja kezét és tenyerét vizsgálja): Drága sip kisassony!

Tudok kártyát vetni, tenyirbül jósolni, jövendőt mondáni. Kivetem á kártyán, hogy mikor megy firhézs, hogy á vőleginye kövís lés, vagy girhés? Megmondom áztát is, hogy mi áll á házshouzs: héptiká, vagy gutáütis? — könnyü, vagy halálos? Á tyuksomit elmulastom, á hát-fájást méggyógyitom. Vetek sip csigánykereket, tótágast is állok. Ha belenizsek á kutbá, á jövöbe látok!

Boris néne: Ha látnál a jövendőbe, nem velna most kedved hazudozni össze-vissza, drágalátos gyermek!

Aranka: Mir né vóná kedvem?

Boris n.: Ha látnál a jövendőbe, akkor tudnál is felöle, hogy holnap vége a világnak, kámpec minden cigánynak!

Aranka: Vige les á világnak, mint a füstölt kolbásznak?

Cigány: Jáj, seginy nyócs rájkóm! Nem kell má több nádrág! Jáj, mi les velétek, há elvés á világ? Jáj, gyere Arankám, bujjunk hámar ide. Háhá á bokorbá nem lés világ vige? (Jobb sarokban egy bokorhoz bujnak.)

5. JELENET.

(Előbbieik, iskolás gyermekek.)

Iskolások: (kirándulásra készülten, dalolva jönnek.)

Erdő mellett nem jó lakni,
Mert sok fát kell hasogatni,
Tizenhárom ölet, meg egy felet,
Öleljen meg engem, aki szeret.

Cigány: Jáj gyérmékék! Ne óbégássátok! Á villág vigít ide né csalogássátok! Ó, seginy kis ártatlanok, perse, ti még nem tudjátok: hómájp lés á világ vige, elsötétül á nap képe!

1. *Iskolás*: Világ vige? Azért lesz, mert elsötétül a nap képe? Mese az csak, buta mese, ugysem hiszi el senki se!

2. *Iskolás*: Holnap napfogyatkozás lesz, tanulok az iskolában. De attól még nem lesz baja, vége sem lesz a világnak!

3. *Iskolás*: A napfogyatkozást csupán az okozza, hogy a Hold árnyéka vetődik a napra. Ezért sötétül el a nap, de ez csak pár óráig tart. Aztán ismét világos lesz, világ vége dehogyan is lesz!

4. *Iskolás*: A világot Isten teremtette. Az Ó gondos szeme örökös felette. Ó tartja kezében

a Napot, a Földet és csak Ő tudhatja, holnap mi történhet.

Boris n.: Nahát, ki gondolna ilyet? Lefőzik az öregeket! Eszem az okos lelketeket!

Cigány: Okosan besils, Vilojám. Ellőbujhátis mán Áránkám! Nem lés vigé á világnak! Ném lés kámpecs á csigánynak! (Táncolnak.)

6. JELENET.

(Előbbiek, Sári és a bíró.)

(Sári és a bíró jönnek.)

Bíró: Szerencsés jó estét adjon az Ur Isten!

Cigány: Jáj! ézs á bíró ur! á világ vige! (elszallad).

Aranika: Akitül a libát loptuk! Jáj, á devla verje azt a libát! (kiszalad).

Bíró: Erőt, egészséget adjon a jó Isten! Mi hir a faluban, Boris néni lelkem?

Boris n.: Semmi jó, kedves bíró uram. Zűr-zavar, ijedtség az egész faluban. Azal van eltelve a fél falu népe, csak egy napig élünk, holnap világ vége.

Bíró: Ne higgyenek lelkem a mende-mondának! Ki tudja, mikor lesz vége a világnak?

Julis, Örzse (felállnak a lócáról, előrejönnek).

Julis: Nem mende-monda ez, Sári ujságot! Itt van a könyvbe is akkurát megírva!

Sári: Biz' bolonddá tettem a fél falu népét, mert csak én talláltam ki a világ végét!

Örzse: Nem szégyelli bevallani, hogy ezt csak ű találta ki!

Sári: Én találtam ki, de nem rossz akaratból, hanem inkább a legtisztább emberi szándékkal. Örzse asszony, Julesa asszony hajnaltul estélig veszekedtek, egymást szidták torkuk szakadtáig! A csupor mosatlan maradt, a rántás elégett. Nem bírtam már tovább nézni ezt a veszedelmet. Mit csináljak? Kitaláltam, hogy rájok ijesztek, azt mondtam: „Világ vége lesz, csak egy napig éltek.“ Örzse asszony, Julesa asszony biz' meg is ijedtek, mert azóta gyönyörű szép esendességbe estek!

Bíró: Okos jány vagy, Sári hugom, hogy ezt kieszelted, veszekedés asszonyokat úgy kibékitetted!

Julis: De hát a könyv? (Mutatja). Ebbe is a világ vigit írták!

Sári (kacag): Az csak egy olyan tréfás könyv. Nézze meg csak a hátullját! Rá van írva zöld betűkkel, hogy: „hazugság!“ Higyjed bolond, ég a Duna, oszt szalmával oltják!

Bíró: Nekem is van ilyen otthon a mestergerendám, valamikor Debrecenből hozta édes

apám. Ott árullnak ilyet kinn a nagyvásárba, a tudatlan népek bolondítására.

Sári: Nekem is onnan van, a vásárból kaptam, mikor még oskolás, kiesi gyerek vótam. Most csak felhasználtam erre a tréfára, hogy a beszédemnek legyen nagyobb sulya.

Bíró: És most hadd szóljak hozzád is, egész falu népe: a békesség és szeretet az embernek legfőbb ékessége. Veszekedés, perlekedés ne legyen köztetek, egymás iránt haragot ti sose éreztetek! De másik tanulság is van előttek: mindenféle rémhíreket, mesét ne higgyetek. E világot Isten teremtette és csak Ő tudhatja, mikor leszen vége! Falu népe vidulj fel hát, ne busulj a jövő miatt, Isten minden embert szeret, aki csak él a nap alatt!

Aratók (dalolva el).

Csárdás kis kallapot veszek,

Mellé rozmaringot teszek,

Szagos lesz az utca, merre, merre, merre járok. Utánam is néznek a leányok,

(Mind el, kivéve Julis és Örzse.)

7. JELENET.

Julis: Csunya is vót, Örzse asszony, amit mi eddig műveltünk, hogy egész nap acsarkodtunk, hogy egész nap veszekedtünk. (Leülnek a lócára.)

Örzse: Hát bizony, nem is vót a' szip, nem vót bizony finom dolog. Hanem tudja szomszéd-asszony, hogy én nagyon álmos vagyok? Nini, hiszen most látom csak, hogy maga el is szenderült. Az én szemem is oly nehéz . . . fáradt vagyok . . . nagyon fáradt. (Felnéz.) Az égbojt milyen szip, derült. Most kell a Hold . . . a csillagok . . . Jaj . . . de nagyon álmos . . . vagyok (lassan elalszik ő is).

8. JELENET.

Esthajnal (Fényes ruhában, fején óriási csillag. Lassan bejön, jobb oldalt megáll):

Esthajnal-csillag vagyok én, az első fény a kék egen, mert én vagyok a legelső csillag, mely alkonyatkor megjelen. A csillagok beszélni tudnak, csak meg kell őket érteni, a csillagok Istentől jönnek, ők Isten üzenetei. De csak ott beszélnek a csillagok, hol ember az embert megérti, hol sziv a szivve rátalál, egymásnak lelkét meg nem sérti.

Hold (Ezüst ruhában, fején óriási ezüst félhold. Lassan jön, mint Esthajnal): A szelid, fehérarcu Hold vagyok. Ráboritom a világra ezüsthályol mosolyom, az erdőt, mezőt betakárom. Megállok városok felett, álmodom kis fa-

luk felett, Isten keze alkotott még és azóta s Ő vezet. Milyen szép a falu képe, hogyha fényem rámosolyog és ha a szivekben béke, lakói mind oly boldogok!

Göncölszekér (Csillagjelmezben, kezében tart egy 7 csillagból álló, drótra erősített Göncölszekér-formát. Lassan jön, mint előbbieik): Göncöl szekere vagyok én, végigballagok az ég mezéjén. És az égi mezőkön járva, a Földre is lefigyelek én. S ha idelent látok két embert megbékülve szunnyadni el, leszálok hozzájuk a Földre, rájuk fényem áldást lehel.

Fiastyuk (Ruháján óriási csillag, fejébe sok apró csillagból áll. Előrejön ő is, mint előbbieik): Fiastyuknak hívják az emberek, mert körülöttem millió kis csillag fénye remeg. Én is az égi lámpák közül való vagyok, Istentől én is üzenetet hozok. Az Isten azt üzeni, civódó emberek, hogy egy erő van a világon: a tiszta szeretet. Tartsatok össze, mint ahogy a Fiastyuk sok kis csillagja összetart, széthuzás átka ne sujtsa a falu népét, a magyart!

Julis (szemét dörzsöli, lassan ébredezni kezd, ezalatt csillagok eltűnnek): Őrzse aszszony!

Őrzse (lassan ébred): Mi az?

Julis: Jaj, de gyönyörű vót! A csillagokrul álmodék . . . a csillagok beszéltek . . . az Isten azt üzenté . . .

Őrzse: Én is azt álmodtam, nekem is beszéltek a csillagok. Az Isten azt üzenté, hogy a falu felett lebegjen megértés, szeretet és béke. De hol van a fátyol, amit a csillagok ráuk borítottak? Jaj, álom vót, csak álom . . . A csillagok ott . . . fenn ragyognak! (égre mutat.)

Julis: De fényük itt maradt lenn, a szíveinkben, itt van az Isten három üzenete: a megértés, a szeretet és a béke.

Őrzse: Az én szíveemben is itt van mind a három!

(Egymást átölelik.)

(Függöny.)

Saja Ida, tanítónő.

* * *

Befejeződött: Itt a világ vége c. szindarab. Bizonyára elolvastátok mindnyájan. Azt hiszen fel is tűnt nektek, hogy Őrzse néni, Sári, Julcsa néni nem úgy beszélnek, ahogy ti az iskolában tanultok. Vannak olyan vidékek, ahol így beszélnek: vegyik már legalább illegzetet. Azért írjuk meg, hogy ti is tudjátok róla, azonban nektek mindig csak úgy kell beszélni, ahogy a tanítóbácsik az iskolában tanítanak benneteket.

Csevegés Tudóka Ferkóval

A MÉHEKRŐL.

— Jajj, jajj, édes apám! megcsipett egy méh. Jajj, mit csináljak? Ugy viszket.

Mi az Ferkó, nyakom csipett a kis haszontalan. Bizony fiam a méhek sok embert megcsipnek, különösen azokat, akik nem ismerik a méhecskék szokásait.

— Hozzámrepült és hiába csapkodtam, nem akart elszállani. Bebujt a galléromba, ott meg akartam fogni, de megszurt aztán elrepült.

— Azért szurt meg fiam, mert csapkodtál hozzá. Ha nyugodtam türted volna, hogy rádszálljon, ha akar, akkor biztosan elröpült volna minden baj nélkül, mert belátta volna, hogy te nem vagy mézélő virág. Legfeljebb most tévedett szegény.

— Igen szegény, de mit szóljak én? akit megcsipett.

— Sajnálld te is fiam inkább, mint panaszkodj, mert szegény méh ebbe a szurásba biztosan belehal, neked pedig semmi bajod se lesz. Nem árt az a kis hangyasav injekció. Nincs hozzászokva ahhoz, hogy ilyen mérgekkel gyermekeket szurkáljon, mint te vagy, fulánkja gyenge és beletörik az emberbőrbe. Ezt a vesztséget, sokszor életével fizeti meg a méhike.

— No, én nem kedvelem, ha ilyen veszedelmes fulánkja van.

— De látod, az emberek mégis megbecsülik, mert belátták, hogy mézéért és viaszáért igen hasznos rovar, megérdemli az ápolást és gondozást.

— Hogyan gyűjti a méh a mézet és a viaszot, édes apám? Erről még nem hallottam.

— Ehhez a kérdéshez ismerni kell a méhek szervezetét, családi életét, szokásait. A méheknek megfelelő szerveik vannak, ugy a méz gyűjtéshez, mint a viasz szedéshez. A méh amint nagy recés és még 3 kis pont szemével észreveszi a virágot, rászáll, megkeresi a virág édesnedv tartóját, azt föl-metszi és hosszú nyelvvel felnyalja, mézgyomrába nyeli a virág édes nedvét. Fáradhatatlan szorgalommal virágról-virágra szállva gyűjti így a virág édes nedvét, míg mézgyomra meg nem telik, akkor hazamegy a családjához és ott a nedvet, mint átalaki-

tott tiszta mézet, az előre kiépitett viasz-sejtekbe tölti. Ez a méhek hordása.

— Ezt értem édes apa, de honnan szerzi a viaszt, hogy sejtet építsen belőle?

— Erre is vannak szervei a méheknek, fiam. A dolgozó méhek harmadik pár lába gyűjtő készülékké alakult át. Első lábizén van a kefécske, a másodikon a kosárka. A finomszálu kefécskével a virágot úgyesen a kosárba seprti. Ha a kosárka megtelt hazaröpül vele ott mézzel átnedvesíti, hogy jobban összeálljon és hatszögletű mély sejtet, lépet csinálhasson belőle. Ezekbe hordja a mézet.

— Az előbb a dolgozó méhekről beszélt édes apa. Hát vannak másféle méhek is?

— Vannak fiam, a herék és a királynő.

— Aztán hány méh lehet egy családban?

— Nagy a számuk fiam. 60—80 ezer méh is megfér egy családban. Ezek főleg dolgozók, kevés here és egy királynő.

— Mit dolgozik a here?

— Semmit fiam, csak pusztit, fogyasztja a mézet, azért ildőzik a dolgozók.

— És a királynő?

— Az a fiasifáshoz szükséges petéket rakja a sejtekbe.

— Hogy tud az a rengeteg méh egy csomóban békésen megélni édes apa?

— Ezen a kérdésen sok okos ember gondolkodhat fiam, s talán tanulhatna is. Azért azok között is van néha háboru fiam, de a háboru mindig javukra szolgál.

— Milyen háborúik lehetnek a méheknek?

— Ott van az egyik háboru, a rajzás, mikor a fiatal méhek ki akarnak röpülni az anyakasból, hogy új családot alakítsanak, vagy a másik a herék öldösése, majd a rabló méhekkel, vagy más ellenséggel való viaskodás.

— Rabló méhek? Hát ilyenek is vannak?

— Igen fiam. Ha a méheknek kiszárad, vagy elpusztul a legelője, kivész a környékről a mézelő virág, a méh ösztönénél és óriási szorgalmánál fogva onnan hord mézet, ahol talál, a szomszédcsalád kasából, vagy kaptárából. Megkörnyékezi a szomszéd család lépes mézét, alkalmas résen befurakodik és lopja. Kezdi egy, majd a többi, végre mind megindul rabolni. A végén a támadó és védekező családok összevesznek, a gyen-

gébb vagy kiszervek, vagy beleolvad az erősebb családjába. Így bizony, a megtámadott családok hiába állítanak őrt az ajtónyíláshoz, hiába minden részhez, mert nem veszik észre a csalafinta rabló szándéku szomszédot és beengedik.

— Hát a méhész védekezhet e a rabló méhek ellen, édes apám?

— A jó méhésznek nincsenek rabló méhei fiam, mert nem hagy legyengülni egy családot sem, táplálék vagy anya nélkül elzúlleni. Ha mégis megtörténne, hogy egyik, vagy másik család legyöngülne, akkor egyesít két családot egy kaptárba egy anyához.

— Ne vakard a helyét a méh csipésnek fiam, mert jobban megdagad. „Ne szeresse a mézet az, aki fél a méh szurásától“, tartja a közmondás.

— Most annyi sok érdekes dolgot hallottam a méhek felől, hogy nem bántam meg, hogy megcsipett, különben nem jutott volna eszembe, hogy édes apámat a méhekről megkérdezzem.

— Máskor még többet is mesélek a méhekről. Most legyen elég ennyi. Eredj nyugodtan játszani tovább.

Baczoni János.

Az Uj Cimborá kiskönyvtára

Az Uj Cimborá kis könyvtárában levő könyvekre felhívjuk a lelkészek, tanító urak és a szülők figyelmét. Jelenleg a következő könyvek kaphatók:

Benedek Elek: Három gyermek és egy kutyácska története, á 12 lei és 5 lei portóköltés.

Szentimrei: Verses magyar krónikája, á 12 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Az öreg tanító háza. Vizsgai szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Három kis szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: A mindentudó könyv. Karácsonyi szindarab, á 20 lei és 5 lei portó.

László Marcella: Nótás Zsuzska, mesék, á 80 lei és 10 lei portó.

László Marcella: A mesemondó királykisasszony, szindarab, á 35 lei és 5 lei portó.

László Marcella: A mesélő királykisasszony, mesék, á 20 lei és 5 lei portó.

Brekeke ur esete Tastas asszonysággal

Hallgassatok ide mi történt a minap.
Csodálatos eset, ha egyszer összejep
Tastas asszonyság és Brekeke urfieska
Ezt mondom el néktek, mert furesa ám furesa.
Ugy történt az eset, nem is olyan régen
Hogy a Tastas néni kinn a faluvégen
Ott a kertek alján rátalált egy tóra,
Odalátogat ki mindennap azóta.

Egyszer csak Brekeke kákbuzogánnyal
Meglteste s kikezdett a Tastas mamával
Elmondom őszintén, ugy történt az eset
Tastas mama tőle először megijedt.
Kár volt ezt tennie — ezt később belátta
Brekeke urfinak nem volt bátorsága
Csak olyan parányi ijesztgető féle
Gondolta — ha majd jön, félre ugrik, félre.

Igen ám, de Tastas jóelőre látta
Mibe tőri fejét Brekeke barátja.
El akar ugrani azon pillanatban
De hős Tastas mama lábaszáron kapta.
Lett ebből hadd el hadd: esápolás, viadal.
Ilyen esetet ma nem is mindenki hall,
De ti már tudjátok látom jóelőre.
Hogy a nagy tusában melyik az erősebb.

Jó zsi bácsi.

ÉDES ANYA POSTÁJA

Gyermekek

Mi van a kis gyermek
Édes mosolyában?
Az ölelésében?
A kacagásában?
Hogy akárhogy volnék,
Akárhogy busulok,
Az ölelésüktől,
A kacagásuktól
Mindjárt meggyógyulok!

Mi van kis gyermek
Csöppnyi bánatában?
Kedve szegültében?
Könnye hullásában? . . .
Hogy legyen akármi
Nagy virágos kedvem:
— Az ő oktalan, kis
Kesergésük mindjárt
Elszomorít engem!

Szaboleska Mihály.

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

Ne higgye, Asszonyom, hogy az irányítás és vezetés csupán arra való, hogy kicsiként fokozatosan beillesztjük a társadalomba.

Nem, mert ez csak az egyik bár főcélja a nevelés munkájának. Emellett azonban ügyelnünk kell arra is, hogy a kulturközösségbe való bekapcsolódás folyamán a gyermek el ne távolodjék a nagy természettől, amelyből származik.

És ezt legjobban azáltal érnük el, ha a gyermeket mértékletességhez szoktatjuk.

A nagy természet ugyanis, a mi közös édesanyánk egy állandó rythmust, egy örökös változatosságot képvisel. A nappal váltakozik itt az éjjellel, a derült idő a borussal, a virágzás a hervadással, a fény az árnyékkal stb.

Ennek a rythmusnak a gyermek életében is vissza kell tükröződnie, hogy mire emberré lesz, állandósuljon is benne.

Meg kell tehát, hogy tanulja a gyermek a mértéket az evésben, ivásban, tanulásban, játékban. Mértéket kell tartania az ébrenlétben éppugy, mint az alvásban. Mindennek persze első sorban az egészség szempontjából van óriási jelentősége. Mert a mértékletesség, Asszonyom, megkíméli az egyes szerveket a túleröltetéstől s ezáltal sok betegségnél elébe vág.

A mértékletesség azonkívül a folytonos változatosságot is jelenti.

Már pedig a monotonia, az egyformaság az, ami az idegeket különösen kimeríti.

A tétlenség maga a lelki és a képzeleti zavarok melegágya.

Ezzel szemben a munka elnyeri jutalmát a sikerrel s eredménnyel, amely everttől további tevékenységre is ösztönöz.

A munka és a tevékenység tehát az, ami a tétlenségből előálló önbecsülésnek s elbátortalanodásnak idegromtó veszélyét elháríthatja.

Igy alakul ki azután — helyes irányítás mellett — a gyermek egészségének s jó fejlődésének legjobb garanciája: egy bizonyos **rend**. Ez a **rend** tulajdonképpen nem egyéb, mint a nagy természet ritmikus változatosságának miniatűr visszatükröződése.

A Családszövetség hirei: SZERKESZTŐI ÜZENET:

Szalmár után Nagybányán és Erdődön van alakulóban az Uj cimbora Családszövetség. Mindkét helyen szeretettel és lelkesedéssel támogatják a gyermekajló ügyét s nagy megértéssel vették kézbe a Családszövetség kiépítésének tervét. Ha Erdély nagy városaiban: Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Aradon, Temesváron, Nagyváradon és a többi városokban is így megmozdulnának a szívek, nem kellene aggódní a gyermekajlás jövője miatt. Reméljük, hogy lassan elérjük a szíveknek ezt a nagy megmozdulását. Hiszen még csak az 5-ik számát tartunk, nem is olyan nagyon ismerhetnek bennünket.

Családszövetségünk újabb tagjai: Fekete Lajosné, Rakovszky Ferencné, Debreczeni Sándor, Szalmár; Magyar Párti, Nagybánya; Ráthonyi Istvánné, Székely Sándor, Kinál Gézané, Szalmár; Ref. Nőszövetség, Óvári, Nagy Boriska, David Leon, Szalmár.

A kiadóhivatal postája

Elzenjük nektek kis cimborák, hogy a Szerkesztőnéni körútra indul — megy Nagybányára, Désre, Kolozsvárra, Nagyváradra, Nagykárolyba. Addig, amíg távol lesz, Pataky szerkesztő bácsi fogja őt helyettesíteni.

A BEÉRKEZETT ELŐFIZETÉSEK NYUGTÁZASA:

Egy évre előfizelt: Ajtay János, Arad. — Fél-évre előfizelt: Ifj. Tereh Sándor, Hb., Januács Klára, Hb., Révész János, Hb., Vass Endre, Arad, Szabó Imre, Arad, Hunyadi Béla, Bucuresii, Felvinczy Márta, Cluj, Csecskedy Karszi, Hb., Hadady Lajosné, Hb. — Negyed évre előfizelt: László Károly, Cluj, Csata Odón, Holmeu, Veress Kató, Baia-Mare, Bölönyi Ella, Baia-Mare, Olsavszky Jutka, Baia-Mare, özv. Kiss Pálné, Hb., Donca Pistá, Hb., Bekó Ignác, Hb., Tombory Gabriella, Hb., Fóris Jenő, Hb., Nagy Lónárdka, Hb., Lakatos Józsiika, Hb., Papp Margit és Magda, Hb., dr. Szabó Illés, Hb., Csendes Géza, Hb., Fülöp Aranka, Hb., Fülöp Ágnes, Hb., Oláh Lóthika, Baia-Mare, Zemberéy Mária, Baia-Mare, Baráth Ferencz, Hb., Csonba Endréné, Arad, Zélig Kató, Hb., Sziky Irma, Píscoll, Báthory Zoltán, Hb., Szolnoky Elemér, Cluj, báró Bánffy Gabriella, Cluj, Báthory Júlia, Tincea, Fekete Xénia és Lóránd, Hb., Dulokay Lajos, Hb., Zsigrai György, Hb. — Egy hónapra előfizelt: Özv. Vass Andrásné, Hb., Renner Jolán, Hb., Peteria Joli, Hb., Debreceni Gábor, Hb., Bátori Zoltán, Hb., Bakos Erzsébet, Hb., Wenter József, Hb., Deutschenschmied Jenő és Ernő, Hb., Kun Natália, Hb., Rédy István, Hb., Bartha Zsigmond, Hb., Borbély József, Hb., Sozer Ferenc, Hb.,

Az Uj cimbora barátai kis lapunknak új előfizetőket szerzedek:

1. Grenzer Gábor, Szalacs (6 előfizető).
2. Guth Gyurka, Szalmár (1 előfizető).

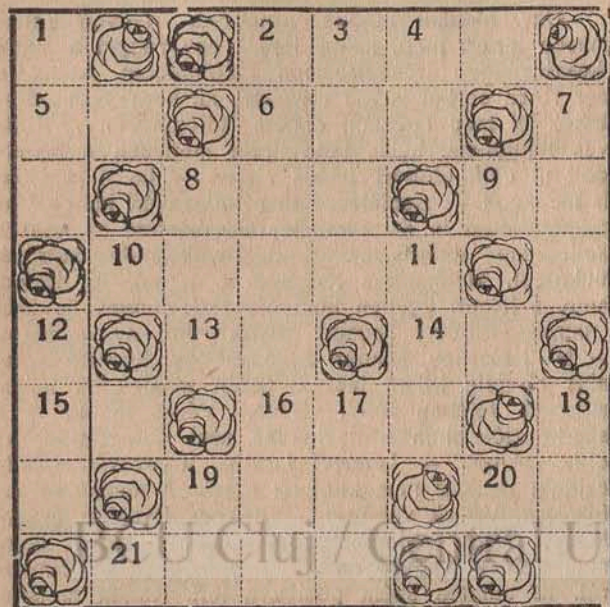
Ha levelei irtok gyermekek, pontosan irjátok meg a helység nevét, ahol laktok, az esztendő, a hónapot és a napot. Azt is megirhajtátok, hogy hány évesek vagytok és hanyadik osztályba jártok.

Özv. Malkai Ernőné, Kolozsvár. Nagyon kellemesen lepelt meg, mikor lapját egy reggel a szerkesztőségben íróasztalomon megtaláltam. Abból a pár rövid sorból is azt olvastam ki, hogy nem felejtetek el még egészen engem Kolozsváron... Kedves tanítónéni, hálás köszönetet mondunk a beküldött új előfizetőkért. Junius elején — ha a jó Isten is megsegít — meglátogatom a kolozsvári kis cimborákat. Addig is szeretetteljes üdvözlétem az összes kollegiumi ismerősöknek. — Dr. Tanódy Endréné, Bukarest. Megkaptam Klárkám a lapod. Jól tetted, hogy a jelzett ügyben közbeléptél férjednél. További munkásságodért fogadd köszönetünk nyilvánítását. — Nl. Peleskey Sándor, Szalmárhegy. Körülbelül június elejéig itt hon leszek, aztán majd csak június második felében térek vissza. Várjuk addig is a szerkesztőségben a tisztelletes urat. Üdvözlétem az otthoniaknak. — Lengyel László, Kolozsvár. Mind-ezideig semmit nem kapunk a jelzett munkából kifolyólag. Várjuk válaszát. — Kekécs Gyuláné, Nagykároly. Nagy csodálkozással olvastuk lapját, hogy nem kapták Nagyságos Asszonyomék az Uj Cimborát. Itt minden szám postázva lett. Kérjük megírni, ha ezután sem kapnák meg, a további lépések megtétele végett. Szíves üdvözlét. — Gróf Degenfeld Pál és Sándor, Erdőszáda. Szeretettel köszönünk benneteket az Uj Cimbora táborában. A böles mondásokat megkaptuk, gyűjtsétek tovább is, alkalomadtán a sikerültebbek közül közölni fogunk. A vizsgák utáni nagy rajzkiállításra már készülnek a gyermekek. Töltekek is kérní fogunk néhány jobb rajzot, vagy festményt. A rajzokat úgy kell elkészíteni, hogy esetleg üveg alá teheszük. Pontosan rá kell írni a nevet, a helységet, az iskolát, amelybe jártok és az éveitek számát. — Kicsi Anny grófnó! Erdőszáda. Tarkatollu kis madár. A napokban erre járt. Sugóit nekem valami. Nos? Megmondhatom e, hogy mit? Azt sugta, hogy Anny baba jó kis lány és mindig kíváncsian várja, hogy vajjon milyen új mese lesz az Uj cimborában? — Suba Mancsi és Edith, Nagybánya. Életre való, eleven gyermekek vagytok Mancika és Edithke. Jól van! Ezt szeretem. Így is kell a mai világban. A találos kérdések mind jók. A mesedélutánon, remélem, ott lesztek? — Grün Tibike II. sz. o. 1. Hb. Jól dolgoztál Tibike. Ugyebár egyedül, segítség nélkül felelted meg a rejtvényt? Ugy is kell. — Kiss György IV. o. 1. Kolozsvár. A szerkesztő bácsi, akinek irtál, nem is bácsi, hanem néni, de azért épp olyan szeretettel olvasta a leveled, mintha bácsi lenne, sőt! talán még nagyobb szeretettel. Máskor is küldd be a rejtvényedet, de küldhetsz rajzokat is az Uj cimborák rajzkiállítására. Ha írsz, irt meg, hogy ki irt be féged az Uj cimbora előfizetői közé? —

Rejtvényeink

KERESZTREJTVÉNY.

Beküldte: Boros Dezső, Szalmár.

Vízszintes sorok: 2. Édesanyánk tanít a... 5. Kötőszó. 6. Jár, de helyéről nem mozdul. 8. Régen bort mértek vele (ékezettel). 9. Fűszer (ékezet nélkül). 10. Éjszaka ahogyan kimondjuk). 13. Román kötőszó. 14. Név más. 15. Név más. 16. Macskahang. 19. Az értéktelen tárgyakra mondjuk (ékezettel). 20. Helyhatározó szó. 21. Leány név.

Függőleges sorok: 1. Vágó szerszám. 2. Híres magyar író. Kukorica... (visszafelé). 4. Helyhatározó rag. 7. Omladék másképpen. 8. Mesterség. 11. A. T. A. 12. Háborúban szolgál. 17. Fohászzkodás. 18. Testrész. 19. Háziállat.

A 3. szám rejtvényeit majdnem mindenki jól fejtette meg. De ám arra kell törekedni kis cimborák, hogy minden segítség nélkül, magatok fejtésétek a rejtvényeket, mert csak így vehettek majd részt a rejtvény olimpiáson.

A megfejtők neveit abban a sorrendben hozzuk, ahogy egymásután küldték be rejtvényeiket:

Glück Klári és Magdi, Deutschenschmied Jenő III. o. t. Papp Margit és Magda, Csecskedy Károly, Gárdos Béla, Spitz Sándor, Harkai Gábor VI. o. t. Papp István, Gerber János, Déry Lajos II. g. o. t. Lakatos István és Józsika, Szabó Imre, László Karsai IV. o. t. Veres Katóka II. el. o. t. Oláh Lottika I. g. o. t. Szász Irénke IV. o. t. Tereh Sankó, Szkyva Pál és Jenő, Révész János és Gézuka, Molnár Sándor II. g. o. t. Osváth László III. o. t. Tereh Klárka III. o. t.

Sózer Feri és Klári, Reichmann Sári II. o. t. Tereh Pisti és Agnes, Derecskey Sándor és Lajos, Debreczeni Gábor, Fábian Ancsi, Kiss György IV. o. t. Mészáros Irén III. o. t. Markovits Ági IV. o. t. Suba Manci és Edith, Grün Tibike II. o. t. A 3. sz. rejtvény-megfejtői között nyertesek lettek: Debreczeni Gábor, Szalmár; Veress Kaló, Nagybánya; László Karsai, Kolozsvár.

MIT, KINÉL ÉS HOL VASAROLNAK A KIS CIMBORÁK?

Csalis mese hűdérország,
Ami minden gyermek úgy vár,
Iskolakönyv a táskába,
Kapható Huszár boltjába.

Piafa Bratianu (Deák-ter).

Singer Nándor szívesen lát,
Boltjában minden cimborát.
Alának van költő pénze,
Könyvet, papírt vehet tőle.

Sr. Vasile Lucaci (Hám János-u.)

hogya jön a vizsga napja,
Ruhát kap apraja-nagyja.
Hol is adnak minden fajtát?
Spitz Bélánál majd megmondják.

Sr. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Fontos, hogy a kalap hogy áll
Akár fiu, akár kislány.
Weisz Juliska mindig jót ad,
Kalapvenni oda menj hát.

Sr. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Perec, kifli köménymagos
Szerelek a gyerekek.
Kis cimborák, hogya veszték,
Jeneynél vegyetek.

Sr. Stefan cel Mare (Kazinczy-u.)

Mindazon kereskedők, akik az Uj cimborában hirdetnek, az Uj cimborai Családszövetség tagjainak 5% kedvezményt adnak.

Az Uj cimborai előfizetési árai: Romániában ¼ évre 50, ½ évre 100, egész évre 200 Lei. A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 5 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 72 ok.

Uj Cimborai szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.

Nyomatott:
SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE
SATU-MARE.